

Az üzemeltetők rémálma

Bizonyára minden üzemvitellel foglalkozó szakember egyetért velem abban, hogy a hálózatainkon előforduló legalattomosabb meghibásodás a primer biztosító kioldása.

Ugyanis a Tr-szekunder oldalán, két fázisban szabványtalan feszültség jelenik meg.

A hiba több órán keresztül fennállhat, hisz csak a fogyasztói bejelentésekből szerzünk tudomást róla.

A fogyasztói bejelentéseket nagyon sok esetben a kárigény bejelentések követik.

A jelenség jogilag is tarthatatlan helyzetet hoz az áramszolgáltatóra, ugyanis a VET, illetve a VKSZ szerint üzemzavar esetén „jogunk” van az áramszolgáltatást szüneteltetni, de semmi esetre sincs jogunk szabványtalan értékű feszültséget „szolgáltatni”.

A primer biztosító meghibásodásakor a tr. szekunder oldalán a feszültségek a következőképpen alakulnak (a mi gyakorlatunkban szinte kizárólagosan előforduló Dy5, illetve Yz5-ös kapcsolási csoportú transzformátorokat elemezve): Dy5-ös esetén a szekunder oldali feszültségvektor:

1. ábra

$$U_r = U_n = 220 \text{ V}$$

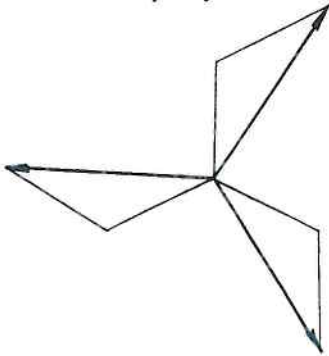
$$U_s = U_t = U_n/2 = 110 \text{ V}$$

A vonali feszültségek: 330 V, 0V, 330 V

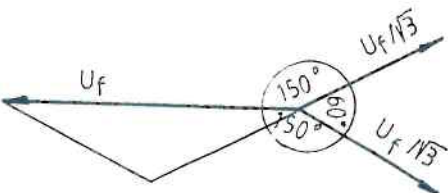
Elképzelhető (sőt elképzelhetetlen), hogy a 3 fázisú forgógépek hogy reagálnak erre a feszültségre.

Yz 5-ös tr. esetén a szekunder feszültségvektor

2. ábra – ép helyzet

3. ábra – üzemzavaros helyzet

$$UR = Uf/3 = 127 \text{ V}$$

$$US = Uf/3 = 127 \text{ V}$$

$$UT = Uf = 220 \text{ V}$$

a vonali feszültségek

$$Uf/3 = 127 \text{ V}$$

$$3/22 Uf = 336 \text{ V}$$

$$3/22 Uf = 336 \text{ V}$$

A „szolgáltatott” feszültségek jellemzői:

22 fázisban fél (illetve majdnem fél)feszültség

a feszültségvektorok lényegesen elfordulnak, mindhárom vonali feszültség szabvány alatti értékű.

A jelenség oka egyértelműen a korábban felszerelt nem megfelelő minőségű primer biztosítóknak keresendő, hisz a biztosítók soha sem a rendeltetésszerű működésük következtében mennek tönkre.

A nagykanizsai üzletgazgatóság területén az elmúlt időszak primer biztosító meghibásodásai a következőképpen alakultak:

1992. I. negyed-
év 137 db
II. negyedév
35 db
III. negyedév
126 db

1992. összesen 298 db
1993. I. negyedév 94 db
II. negyedév 18 db
III. negyedév 39 db
IV. negyedév 59 db

1993. összesen: 210 db
Összesen 508 db

Igazgatóságunkon a szabadvezetékes környezetben felszerelt biztosítók száma: 1737 db.

Megállapítható, hogy nem egészen két év alatt a biztosítók 29%-a meghibásodott. Még szörnyűbb az összehasonlítás, ha az 579 db tr.-állomással vetjük össze a meghibásodások számát.

Jó esélyünk van arra, hogy kijelentsük: két évente sorra kerül minden tr.-állomásunk a primer biztosítók meghibásodásában.

Azt hiszem, ez az állapot sürgős megoldást követel. Üzletgazgatóságunk megtett, illetve megtesz minden tőle telhetőt ezen anomália folszámolása érdekében.

Egyik kézenfekvő megoldás lenne, hogy primer biztosító meghibásodásakor válasszuk el a szekunder hálózatot.

Ez azonban megfelelő kapcsolókészülék híján nem lehetséges az oszlopállomásokban (érdekes, a ká-

beles középfeszültségű hálózatról táplált tr. állomásokban komoly törekvés mutatkozik, hogy a primer biztosító meghibásodásakor a terhelés szakaszoló kapcsoljon ki.)

A kézenfekvő megoldás – miután a felszerelt biztosítók minősége nem üti meg a kívánt szintet – a teljes állomány lecserélése. Erre az egyik oldalról adott a lehetőség, hisz most már jó minőségű biztosítók beszerezhetők.

ÜIG-ünk ez évben összesen 1656 db (552 klt) primer biztosító cseréjét végezte, illetve végzi el.

Ezzel gyakorlatilag lekerül a hálózatról ellátó rendszerük egyik legkevésbé megbízható eleme.

Ettől a mintegy 4,5 mFt-os ráfordítástól azt várjuk, hogy mentesülünk évi mintegy 250 db üzemzavari beavatkozástól, az ugyanilyen számban jelentkező szabványtalan feszültség szolgáltatásától, illetve a várható következményétől.

Nem mellékes szempont az sem, hogy a szolgáltatás minősége lényegesen javul – ezzel az Rt. megítélése is üzletfeleink szemében.

Takács Zoltán
Nagykanizsa
Üzemeltetési osztály

Aramszoigaltato Rt. ENERGETIKAI PÁLYÁZATA

**Kedves pályázó
gyerekek!**

Játékos versengésre hívunk benneteket.

Témajavaslatok: „A célszerű villamosenergia-felhasználás otthonunkban”

vagy

„100 éves az áramszolgáltató Dél-Dunántúlon”

vagy

„A villamosenergia a művészetek tükrében”

Megjelenési formák: plakát, reklámgrafika, kisplasztika, makk, hangjáték, szignál, videoklip, reklámfilm.

A pályázatok elbírálása két fordulóban zajlik.

I. forduló: beküldési határidő: 1994. április 15. Cím: DÉDÁSZ Rt. PR Iroda. 7601 Pécs, Pf. 85.

Eredményhirdetés: 1994. május 30.

Nyeremények:

1 db I. díj – 100 000 Ft
2 db II. díj – 50-50 000 Ft
4 db III. díj – 25-25 000 Ft

II. forduló: Az I. forduló által továbbjutott pályaműveket az MVM Rt. szakzsűrije értékeli.

Eredményhirdetés: 1994. szeptember 30.

Nyeremények: bel- és külföldi kirándulások, túrázáshoz, kempingezéshez nélkülözhetetlen kellékek, értékes könyvjutalmak.

Jó munkát kívánunk!

További felvilágosítás: DÉDÁSZ Rt. PR Iroda Kapoliné Tárnai Marianna

Telefon: (72) 441-022/13-34

Kérjük munkatársainkat, hogy gyermekeiken keresztül járuljanak hozzá pályázati felhívásunk sikerességéhez!

Látogatás egy korsze

Ebben az évben több megkeresés érkezett a DÉDÁSZ-hoz, különböző üzemeltől, akik villamosenergiaa termelési szándékukat jelezték. Általában a fő tevékenységükhöz kapcsolódó, elsősorban a saját igény kielégítésére szolgáló villamosenergia-termelés a cél és a többletet kívánják értékesíteni.

Mint az stratégiánkban is megfogalmazásra került, a kiserőművekben termelt energiát teljesítménygazdálkodásunkban figyelembe kívánjuk venni, ezért szándékunkban áll a felkínált villamosenergia átvétele a kölcsönös előnyök alapján.

A hálózatra csatlakozásnak természetesen feltételei vannak. Ilyenek:

– a közcélú hálózatra csatlakozó kiserőmű ne zavarja a többi fogyasztót, ne csökkentse azok ellátásbiztonságát.

– a hálózatot üzemeltetők személyi biztonsága ne kerüljön veszélybe.

– a hálózat üzemeltetési költségei

